

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE . . .

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO.
da pravočasno obnove naročni
no. 8 tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušajo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1933 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 219. — Štev. 219.

NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 20, 1939—SREDA, 20. SEPTEMBRA, 1939

Volume XLVII.— Letnik XLVII.

HITLER JE GOVORIL . . .

“Sedem let vojne ali pa MOJ mir,” pravi Hitler

NEMČIJA IN RUSIJA BOSTE POSTAVILI MIR V VZHODNI EVROPI. — ANGLEŽI SO ZAKRIVILI VOJNO. — NOČE VLADATI CELI EVROPI

DANZIG, 20. septembra. — Adolf Hitler je včeraj v svojem govoru v Gdarisku rekel, da je Nemčija pripravljena bojevati se tri ali pa sedem let, ako Anglija in Francija ne sprejmete njegovih mirovnih pogojev. Izjavil pa je, da proti demokratskim državam nima nikakih vojnih namenov, toda je zagrozil, da se bo za vsako zavezniško bombo razletelo pet nemških.

Hitler je nadalje rekel, da boste “dve največji evropski državi,” Nemčija in Rusija, skrbeli za mir in red v vzhodni Evropi ko je enkrat osvojena Poljska, ki se ne bo nikdar več dvignila.

Fuehrer je dolžil Anglijo, da je pod napačno pretezo ščuvala Poljsko, da se je oprijela terorizma, vsled česar je bila Nemčija prisiljena posredovati. Po Hitlerjevem zatrdilu je stopila v vojno tudi Francija vsled česar pomiluje francoskega “poilu” (vojaka).

Hitler je odločno zavrnil trditev, da hoče vladati Evropi ter se je celo odpovedal Ukrajini, katero so angleški diplomati označili za njegov končni cilj.

Kot za časa čehoslovaške krize, proti Čehom, se je tudi sedaj Hitler posluževal zličenih psov na račun Poljakov. Rekel je, da so Poljaki plemensko manj vredni kot Nemci in da nimajo nobene kulture. Poljaki v 20 letih, — pravi Hitler, — miso dosegli one stopinje kulture, ki je potrebna saj srednjemu evropskemu narodu in da bi v 50 letih Poljska zašla v popolni barbarizem, iz katerega jo je sedaj rešila Nemčija.

ODGOVOR ANGLIJE IN FRANCIJE

LONDON, 20. sep. — Angleška vlada je v svoji uradni izjavi označila Hitlerjev govor v Gdansk “veliko napačno navajanje dejstev” ter ponovila odločnost Anglije in Francije, da odgovorite z “ne” na Hitlerjev mirovni predlog. Angleška izjava pravi, da je Hitler zopet dal obljubo katere ne bo držal, kakor ni držal svojih prejšnjih obljub. Anglija Hitlerju ne verjame, da je sedaj konec njegovim osvajanjem. Chamberlain se tudi sedaj drži svoje trdne odločitve, da mora biti hitlerizem uničen, da bo prišel stalni mir v Evropi.

NEMŠKE IN POLJSKE IZGUBE

Tuji opazovalci cenijo, da so imeli Poljaki v sedanjih vojni od 50 do 100 tisoč mrtvih, Nemci pa od 35 do 50 tisoč.

V GDINIJI SE VEDNO GRME TOPOVI

GDANSK, 20. SEPTEMBRA. — V Gdiniji se še vedno drži 6000 Poljakov proti dvema nemškima divizijama, ki posadko obstreljujejo z artilerijo. Posadko pa tudi bombardirajo aeroplani in križarka Schleswig-Halstein. Posadka se drži v upanju, da ji bodo prišli na pomoč angleški aeroplani.

VARŠAVA SE ŠE VEDNO NOČE PODATI

LONDON, 20. septembra. — Varšava, ki je od vseh strani obkoljena, se še vedno brani in vzdržuje strahovito bombardiranje nemške artilerije in aeroplanov.

Anglija je po radio poslala pozdrave braniteljem Varšave: “Ves svet občuduje vaše junaštvo,” pravi angleški pozdrav. Nato pa je radio postaja prosila Varšavo, da naj odgovori, ako more. Kmalu nato je varšavski župan Stefan Starzynski odgovoril naslednje: “Kdaj nam bo vendar prišla kaka pomoč v tem strašnem položaju? Čakamo!”

NEMŠKE ČETE PRIHAJAJO IZ POLJSKE

Francosko vrhovno poveljstvo naznanja, da iz Poljske prihaja mnogo nemškega vojaštva na belgijsko in holandsko mejo. Vsled tega navdaja francosko in angleško vrhovno poveljstvo velika skrb, ako bodo Nemci udarili skozi Belgijo in Holandsko.

Po svetu

Angleška križarka na južnem Pacifiku

septembra. — V južno-ameriško vodovje je dospela angleška križarka “Achilles”, ki proizvede po nemških bojnih in trgovskih ladjah.

Papež se posti in spi na tleh

VATIKANSKO MESTO, 19. sep. — Iz Vatikana poročajo, da spi papež Pij XII. na tleh v namenu, da bolj živo občuti trpljenje sveta. Poleg tega se tudi posti in prebija cele dneve v molitvi. Po zatrdilu ljudi, ki so bili v njegovi bližini izza njegovega krcnanja, se je papež povsem izpremenil. Izgleda bolj nežen in svetniški kot kdaj prej.

Ruska invazija na Poljsko je navdala vatikanske kroge z veliko žalostjo.

Vatikansko glasilo “L'Osservatore Romano” v današnjem uredniškem članku ostro obsoja rusko invazijo, češ, da je to “strahopetna kretanja”, ki se je završila pod napačnimi pretežami.

Grandi ni več poslanik

RIM, Italija, 19. sep. — Za italijanskega poslanika v Londonu je bil imenovan Giuseppe Bastianini, podtajnik za zunanje zadeve. Dosedanji poslanik Dino Grandi je bil poklican domov.

Bivšega kajzerja špijonirajo

LONDON, Anglija, 19. sep. — Holandska policija je aretirala dva nacijska policijska špijona, ki ju je zasledila na vrtu bivšega nemškega kajzerja v Doornu.

“Amerika ni pripravljena”

Tega mnenja je znani finančnik Bernard M. Baruch. — Nevarnost večja kot je bila l. 1917.

PHILADELPHIA, Pa., 18. sep. — Znani ameriški finančnik Bernard M. Baruch, načelnik industrijskega odbora svetovne vojne, je objavil v nekem tujakšnjem listu članek, v katerem pravi, da je Amerika silno slabo pripravljena na svetovno krizo, s katero se ji bo treba baviti.

— Mi smo v dosti večji nevarnosti, — je rekel Baruch, — kot smo bili ob začetku zadnje vojne.

— Danes divjajo sovražnosti na obeh straneh, — v Evropi in na Daljnem iztoku. Nevarnost je dvakrat tako velika. In z ozirom na to nevarnost nismo niti malo tako pripravljeni kot smo bili leta 1917. Predvsem moramo dvoje vpoštevati: borbe se ne smemo pod nobenem pogojem udeležiti; nikomur ne smemo dopustiti, da bi se iz nas norčeval. Če hočemo ohraniti nevtralnost, moramo biti dovolj močni, da se zaščitimo proti vsaki državi, ki nevtralnost prekrši.

“Blitz Krieg,” proti zaveznikom

Poljska je prenehala kot neodvisna država. Ruski častnik spustil čez mejo gen. Prchalo.

PARIZ, Francija, 19. sep. — Medtem ko nikdo natančno ne ve, kakega značaja so sedanjí nemško-ruski odnosi — ali so pravo prijateljstvo, ali pa samo trgovsko “tovarištvo” — je pri vsem tem mnenje diplomatov z ozirom na nekatere prejšnje važne dogodke naslednje:

V sporazumu med Nemčijo in Rusijo v avgustu ni bilo samo dogovorjeno, da se Nemčija in Rusija palastite poljskega ozemlja, temveč, da bo med obema državama postavljena “neodvisna” sovjetsko-poljska republika pod rusko nadvlado.

Vsled tega je mogoče reči, da je Poljska prenehala kot samostojna država, vsled česar so vsi zavezniški načrti za obnovev poljske republike brez vsakega pomena, kar jih ni mogoče uresničiti brez vojne z Nemčijo in Rusijo.

Kadar bo postavljena poljsko-sovjetska republika, bo Hitler stavil mirovne predloge, najbrže v obliki ultimatum. Ako bodo njegovi pogoji zavrnjeni, kar se bo najbrže zgodilo, tedaj bo prišel svojo taktiko “blitz krieg-a” (blisko-vite vojne) proti Franciji in Angliji, mogoče skozi Holand-

ske in morebiti tudi skozi Belgijo.

Tako je domnevanje in podpira ga več dejstev. Sovjetski vnanji komisar Vjačeslav M. Molotov je v nedeljo izjavil, da je Rusija pripravljena pomagati Poljski iz njene sedanjne stiske.

Drugo dejstvo: Ko je včeraj general Lev Prehala, poveljnik nove češke legije, odpotoval z avtomobilom iz Poljske, ga je vstavlil ruski polkovnik Trolov in ga vprašal, kam je namenjen.

“V Francijo, da se bojujem,” je odgovoril general Prehala.

“S kom pa se boš bojeval?” ga je vprašal polkovnik.

“Z Nemci.”

“Dobro,” je rekel Trolov, “moreš čez mejo” in general Prehala je prišel na Romunsko, kjer je povedal ta dogodek.

Ruska radio postaja, ki se poslužuje nemškega jezika, je sinoči povdarjala veliko važnost francoskih zmag blizu Saarbrueckena in povdarjala, da nemški generalni štab prikriva Nemcem dejstva. Ruska propaganda v nemškem jeziku se je zadnje dni podvojila.

Ojačena obrežna straža

Iz Washingtona poročajo: — Predsednik Roosevelt je včeraj zapovedal ojačiti ameriško obrežno stražo za dva tisoč mož.

Rusija bo zmagala

Znani letalec Eddie Rickenbacker, ki se je proslavil tekom svetovne vojne, je rekel danes v Kansas City, (19. sep.) da bo Rusija zmagala v dru-

gi svetovni vojni. Stalin, volí danes evropsko politiko in Stalin je svetoval Hitlerju, naj udari na Poljsko.

Charles M. Schwab

Charles Schwab, predsednik nadzornega odbora Bethlehem Steel Co., ki je umrl v pone-

Prosperiteta se bliža...

Ameriške industrije dobivajo čedalje več naročil. — Nezaposleni se vračajo na delo. Stavbinska industrija ni bila že 10 let taka.

Izza časa, ko sta napovedali Anglija in Francija Nemčiji vojno, je opaziti veliko delavnost v vseh industrijskih središčih dežele, posebno pa v Pittsburghu, Detroitu, Clevelandu, Chicagu, Philadelphiji, St. Louisu, Bostonu, Atlanti, Ga., in Youngstownu. Še pred nedavnim časom je bilo v deželi nad deset milijonov nezaposlenih; to število se sedaj manjša od dne do dne.

Sicer se je vsako leto ob tem času kolesje v ameriških industrijskih nekoliko hitreje zavrtilo, kar je bilo predvsem pripisati povečanju sezonskih naročil, dočim je letos temu vzrok vojna, ki je izbruhnila v Evropi.

In naročila se bodo še povečala, če bo posebni kongres, ki se sestane jutri, izpremenil nevtralnostno postavbo v soglasju s predsednikovimi željami.

Ladjedelnice in tovarne za l-tala so že pred Hitlerjevim napadom na Poljsko dobro obratovala, dočim imajo sedaj za tisoč milijonov dolarjev naročil.

Istotako je preobložena z naročili tekstilna industrija, dočim bo industrija jekla v kratkem dosegla rekord. Prvič izza leta 1929 je opaziti povečano delavnost v stavbinski industriji.

Razne okrajne in občinske uprave bodo precej razbremenjene, ker jim ne bo treba podpirati tolikšnega števila nezaposlenih.

Težka industrija (jeklarne in železarnarje) si je najhitrejši opomogla, v najkrajšem času ji bodo pa druge sledile. Mesece avgusta so obratovala jeklarne 63 odstotno, dočim se je okrog 1. septembra dvignila produkcija že na 70 odstotkov.

Umevno je, da so se, oziroma se bodo v kratkem, povišale tudi cene raznim izdelkom. Četudi delavcem začasno plače ne bodo zvišane, bodo že vsaj zaposleni po pet dni na teden.

Živila so se nekoliko podražila, toda če se bodo cene življenjskim potrebščinam le še višale, bo posegla vlada vmes.

Letina — z edino izjemo bombaža, — je bila letos boljša kot zadnjih par let.

Ameriška javnost nestrpno pričakuje, kaj bo ukrenil kongres z ozirom na nevtralnostno postavbo. Če bo odpravljena prepoved izvoza bojujočim se državam, je pričakovati splasne prosperitete.

deljek zvečer v New Yorku, je kot sin malega trgovca v Williamsburgu, Pa., pomagal svojemu očetu v trgovini. Pozneje je bil kočijaž in se je po 20 letih povzpela za predsednika United States Steel Corporation, prve milijardne družbe v ameriški industriji. Schwab je bil rojen leta 1862.

MATI TOŽI SINA

SAN DIEGO, Cal., 16. sep. — Mrs. Christina Lux toži svojega sina za \$12,500 odškodnine, ker je povzročil smrt njenega moža. Sin je vozil očetov pri kolesu zadrževal.

Avtomobil je butnil v brzejavni drog in se razbil. Stari Lux je bil na mestu mrtve, dočim se ni sinu nič zgodilo.

Lepa starost

BEDFORD, Ind., 16. sep. — Tukaj je praznoval Walter Burton Wicker svoj 90. rojstni dan. Praznovati so mu pomagali njegovi trije bratje: 80 letni John, 85 letni Aden in 88 letni Cole. Njihova skupna starost znaša 343 let. Vsi štirje.

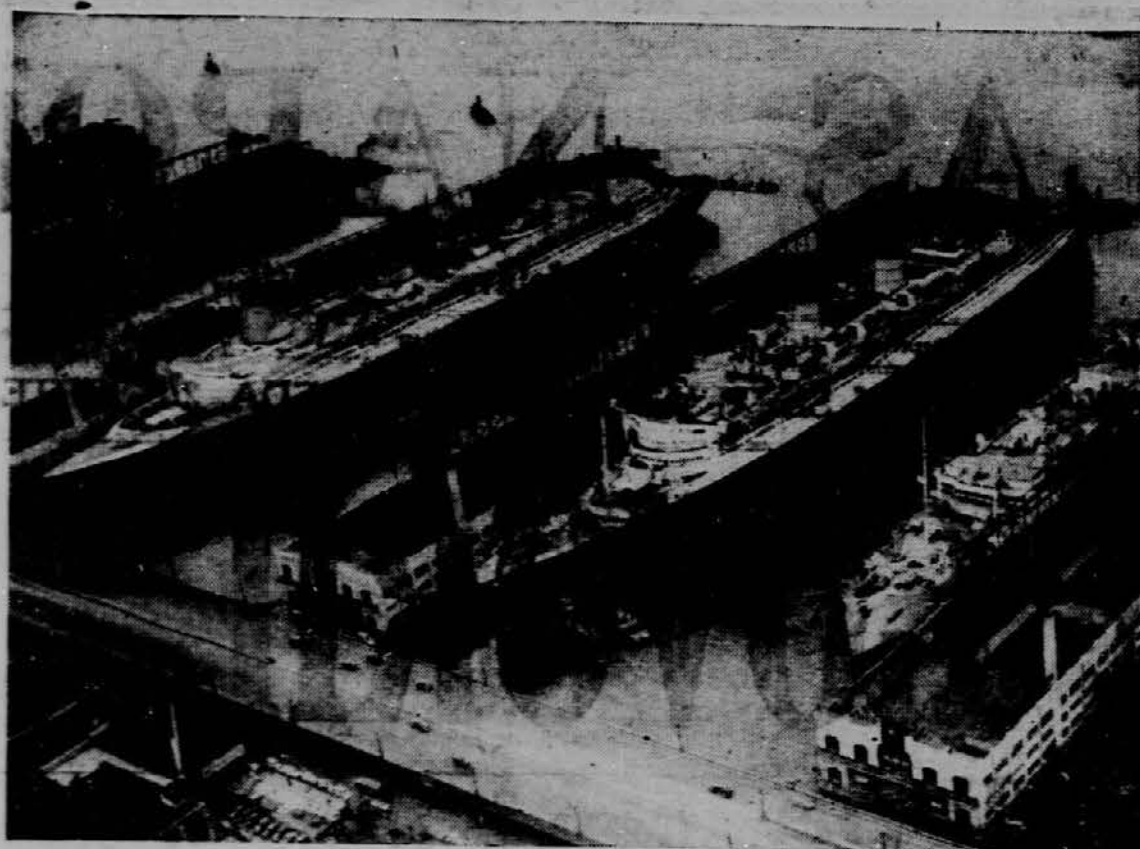
ADVERTISE
“GLAS NARODA”

LEPO MESTO KRAKOV PRED VOJNO

Pogled iz zraka na veliki trg v Krakovu, ki ga je zasedla nemška vojska.

NORMANDIE IN QUEEN MARY SE VEDNO ČAKATA

V mirnem pristanišču v New Yorku je na levo Normandie, ponos francoske trgovske mornarice, na desno pa parnik Cunard in White Star parobrodne družbe Queen Mary. Obe ladji boste za nedoločen čas zadržani v newyorškem pristanišču.

Peter Zgaga

PRED DVAJSETIMI LETI
ZNAMENJA BOLJŠIH ČASOV

Bilo je tri ali štiri dni po uveljavitvi prohibicije, ko se odpravim obiskat svojega starega znanca, newyorškega salonnarja, ki je v prejšnjih lepših dneh točil še prej užito pijačo.

NOVA ODREDBA GLEDE DRŽAVLJANSTVA

Dodatek k Registry Act št. 1921-24, ki dovoljuje tujerodnim moškim in ženskam, da uravnajo svoj status in postanejo državljani, je senat Združenih držav sprejel 1. avgusta. Ker je ta predlog že tudi sprejel poslanska zbornica 5. junija, je sedaj bila predložena predsedniku Rooseveltu v podpis. Vsi znaki kažejo, da bo ta, tako dolgo pričakovani predlog predsednik podpisal in bo postal zakon.

Vest, da sta ta predlog sprejeli obe zbornici kongresa, bo posebno razveselila vse one tujce, ki so prišli v Združene države nepostavno pred 1. julijem 1924 in katerih stalno bivališče v tej deželi ni bilo potrjeno.

Kakorhitro bo predlog predsednikovim podpisom postal postava, se bodo mogli oni tujci, ki so bili do sedaj nepostavno v deželi, registrirati in zaprositi za državljanstvo.

Da se bodo oni tujci, ki so nepostavno prišli v Združene države pred 1. julijem 1924, poslužili te postave, bodo morali dokazati naslednje:

1. Da so prišli v Združene države pred 1. julijem 1924.
2. Da so od onega časa stalno živeli v Združenih državah.
3. Da so dobrega moralnega značaja.
4. Da niso podvrženi deportaciji.

Kadarkoli tozadevna predloga postane postava, naj se tujci zglasijo pri najbližjem naseljenem uradu, ali pa naj pišejo naravnost na Immigration and Naturalization Bureau, Washington, D. C. po vprašalno listino "Form 659". Na podlagi odgovorov na tej listini bo za vsakega izdan "certificate of registry". Na podlagi tega bo vsakdo mogel postati državljani Združenih držav.

Poleg tega pa bo mogel tudi vsakdo dobiti "return permit" ako bi moral zaradi kakih nujnih opravil iti izven Zdr. držav.

Kdor bi hotel imeti še natančnejša pojasnila o tem, naj piše, če mogoče, v angleškem jeziku na: Foreign Language Information Service, 222 - 4th Ave., New York, N. Y.

V vsakem italijanskem štoru v Downtownu je bilo vino na prodaj. Dobiti ga je bilo mogoče tudi pri neštetihih privatnih italijanskih družinah. Posebno so bile znane 3., 4., 5. in 9. cesta. Posebno na glas je bil italijanski čevljar na 4. cesti. V izložbi je imel par raztrganih škarpetov, za čevljarstvo je bila pa zaduhla in zakajena beznica, kjer je bilo dolgo let zbirališče naših rojakov. Vino, ki je pa imelo sleherni dan drugačen okus, je bilo po dolarju kvart. Dobre kupčije sta delala tudi Giovanni in Caruso. Največje dobike je pa delala suhotna, zadirčna Italijanka v prvem najstropju neke hiše na 9. cesti. Stola ni bilo nobenega, zato se je pilo stoje in molče.

Pri petem ali šestem kvartu je včasih zlezla našim fantom korajza v lase ter so skušali malo bolj glasno govoriti ali celo kaj zapeti.

"Sta cito!" je zapovedala Italijanka. Če ni drugi opomnil zalegal, je zgrabila umazano čunjo in jih napodila skozi vrata. Naši fantje, ki se niso ustrašili ne žandarja, ne Srba, ne Rusa in ne Italijana, so bežali pred njo kot pred živim vragom.

Starokrajsko blago...

SEMENA ZA POZEN POLETNI IN JESENSKI PRIDELEK

SALATA, največje poletna glavna SALATA, fina rumena trdglavka SALATA, velika rujava trdglavka SALATA, ljubljanska ledenka SALATA, vstrajna zimna glavna ENDIVJA, fina rumena kravičljana ENDIVJA, pozna zelena kravičljana ENDIVJA, zgodna široka rumena ENDIVJA, pozna široka rumena ENDIVJA, poznata široka rumena RADIČ ZA SOLATO, pravi "gorički" MOTIVILEC, (replacel) veliki REDKEY, fina črna ostra zimna REPA, strnišna bela za kisanje FIŽOL, nizek rumeni ali zelen FIŽOL, visok rumeni ali zelen GRAH, sladkorni, visok kasek...

Cena teh semen je 10c paket.

Zopet nova zaloga iz Ljubljane: BAHOVEC "PLANINKA" ZDRAVILNEGA ČAJA: CENA: 1 paket \$1.25, 5 paketov \$2.50. MARIA-CEL ŽELODNE KAPLJICE: Mala stekla 50c, velika \$1.25. ŠVEŠKE KAPLJICE za ženske: Mala stekla 50c, velika \$1.25. SUHE GORBE, fina, čisti tuma 50c, po 10 k 90c. Mi plačamo pošto.

STEVE MOHORKO CO. 704 SO. 2nd ST., MILWAUKEE, WIS.

Iz Jugoslavije

Osemnajstemu otroku je podarila življenje

Kmetica Mica Šolčić v vasi Gabernik pri Varaždinu je porodila osemnajstega otroka. Šolčićeva je stara komaj 40 let.

Pred svojim dekletom se je zrušil mrtev.

22-letni kmečki fant Martin Geber iz Subotice je 16. avg. spremljal svoje dekle domov. Na poti sta srečala Lijo Sirčeva, ki je takoj začel prepir z njima. Med prepirjem je dvakrat klopotal dekle, Geberju pa porinil nož v hrbet. Geberja so prepeljali v mestno bolnišnico, kjer so mu nudili pomoč. Po dveh dneh so ga zopet izpustili iz bolnišnice in Geber je istega večera zopet spremljal dekle domov. Ko se

je pred neko hišo od nje poslovil, mu je naekrat postalo slabo. Padel je na tla in v nekaj minutah izdihnil.

Šestletni deček umrl od žganja.

V vasi Mirkoven pri Varaždinu sta bila v hiši Josipa Jeršića doma samo otroka. Starejši od njiju, 6-letni France, je stikal po omarah in naletel na steklenico žganja. Prišel je piti in popil tolikšno količino, da je v kratkem času v silnih mukah izdihnil.

Očeta sta ubila, ker je pogljal dva tisočaka.

V vasi Jankov most, v bližini Petrovgrada, se je odigral v družini Graničev krvav dogodek, do katerega je prišlo takole: Žarko Granič je bil premožen kmet, saj meri njegovo posestvo 40 johov. V družini pa v zadnjem času ni bilo miru. Žarko je živel v neprestanih prepirih s svojo ženo, zlasti pa še s svojima sinovima Živojinom in Zlatomirjem. Te dni je Granič vzel 2000 din in dejal, da gre na sejem v Karagjorgjevo kupiti konja. Med potjo pa si je očitno premislil, kajti ostal je v Petrovgradu, popival in veseljačil vsa noč, in šele drugi dan večer se je vrnil domov. Tu sta ga sinova takoj pobarala, kje ima konja. Žarko jima je odgovoril, da ju to nič ne briga, pograbil lopato in začel groziti sinovima. Ta pa sta segla po vilah in toliko časa tolkla po Žarku, da je izdihnil. Starejši sin, 19-letni Živojin se je prišel sam naznani orožnikom, mlajšega pa so prijeli še v teku noči.

Župan razbojnik.

V Belovaru se bo te dni začela senzacionalna razprava pri okrožnem sodišču proti bivšemu županu Koturku. Jože Koturak je bil zelo ugleden posestnik in so ga ponovno izvolili za župana v Velikem Trojstvu. Sedaj je obdolžen, da je 17. maja v Čuroven oropal 70-letno Evo Miklovič. Odnesele ji je nad 25 tisoč din. Za razpravo vlada izredno zanimanje.

Vešalom je ušel.

Sarajevsko sodišče je kmetu Stevanu Stojančeviću iz Bišine spremenilo smrtno kazen v do smrtne ječo za zločin, ki ga je izvršil nad svojo slabomarno sorodnico Kosaro. Stojančević je s Kosaro stopil v ljubavne odnose, ko pa je videl, da je zanosila, jo je nagovoril, da bi si skupno končala življenje. Peljal jo je k bregu Save in ji rekel, naj najprej skoči v vodo ona, za njo pa bo še on. Kosara je res skočila v valove, toda Stojančević ni skočil za njo. Zato je zaplaval k bregu in se rešila. Ko pa je prišla iz vode, jo je Stojančević pobil s kolom do smrti.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.30	Din. 140
\$ 4.50	Din. 200
\$ 6.00	Din. 300
\$ 10.25	Din. 500
\$ 20.	Din. 1000
\$ 39.	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 0.36	Lir. 100
\$ 12.-	Lir. 200
\$ 20.-	Lir. 300
\$ 37.-	Lir. 1000
\$ 112.50	Lir. 2000
\$ 167.-	Lir. 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za pošiljanje vojniškov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali frankih, dovolj jasno in boljše pogoj.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIKOTIZIRANO SL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 216 W. 18th ST., NEW YORK

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

En celo leto volja list na Ameriko	Za New York za celo leto ... \$7.00
En leto ... \$6.00	Za "big city" ... \$8.50
En leto ... \$6.00	Za inozemstvo za celo leto ... \$7.00
En leto ... \$6.00	Za pol leta ... \$3.50

Subscription Yearly \$6.-

"GLAS NARODA" IZDAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1343

DOPIŠI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujeta. Denar za naročnino naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

DESET DNI PREJ

Dne 14. avgusta je pisala "Pravda", centralno glasilo ruske sovjetske vlade:

Boljševiki ne streme po miru. S pomočjo koncesij ni mogoče doseči uspešnega mira, pač pa edinole s tem, da dobi napadalec dva udarca za enega.

Fašisti upajo, da se bodo sporazumeli z imperijalističnimi voditelji takomenovanih demokratskih sil, pri tem pa delajo račun brez krčmarja. Po vsem svetu naraščata mržnja in sovražstvo proti fašizmu in njega zaščitnikom.

Interesi delavcev in kmetov, malo mešanov in intelektualcev, upanja malih držav, kolonij in protektoratov se dvigajo proti klanju v masah, proti fašizmu.

Vojna Sovjetske unije proti fašizmu bo najpravičnejša in najbolj upravičena izmed vseh vojn. To bo vojna za osvoboditev človeštva izpod fašizma, za osvoboditev zaslužjenih narodov, za zaščito mednarodnega proletarijata, za zaščito kulture in vsakega napredka proti fašističnemu barbarstvu.

Najboljši način obrambe je napad, uničenje sovražnika v njegovi lastni deželi.

Narod Sovjetske unije, združen pod vodstvom velikega vojskovodje Stalina, bo vrgel proti fašističnim barbarom vso silo železnih bataljonov rdeče armade in njene visoko razvite tehnike.

To je pisala "Pravda", centralno glasilo sovjetske vlade 14. avgusta, deset dni prej, predno je "veliki vojskovodja" Stalin sklenil pogodbo z nemškimi zastopniki fašističnega barbarstva.

PREMALO SODELOVANJA

Vojni kabinet francoskega ministrskega predsednika Daladiera ni tako močan kot bi bil lahko. Edouarda Herriota, predsednika poslanske zbornice, ni med izbranci, bil bi pa najbolj primeren za vnanjega ministra. Navzlic temu je pa razveseljiva nadomestitev reakcionarnega Georges Bonnetta. Najmočnejši in najbrž najboljši mož v reorganizirani Daladierovi vladi je pa nedvomno Paul Reynaud, ki je sicer konservativce, poleg tega pa prvovrsten gospodarstvenik in praktičen bankir.

Daladier je ponudil podpredsedstvo Leonu Blumu ter povabil nadaljnega člana socialistične stranke, naj se mu pridruži. Izvršilni odbor stranke pa ni hotel prevzeti dveh kabinetnih mest, in Blum je svojo obljubo preklical.

Francoski socialisti sledijo vzgledu angleške delavske stranke. Tudi v Angliji je ministrski predsednik Chamberlain pozval izvršilni odbor delavske stranke, naj pošlje dva svoja parlamentarca v ministrstvo. Po dolgotrajnih razpravah je pomožni voditelj Arthur Greenwood v odsotnosti bolnega Clementa R. Attlee-ja zavrnil ponudbo.

V obeh slučajih to nikakor ni bilo prav, kajti sedaj so izredno resni časi.

Dolžnost zastopnikov delavstva in socialističnih strank bi bila sodelovati z vlado.

Demokratske vlade morajo imeti na odgovornih mestih moze principov in širokega obzorja, ki zamorejo resignirati in znamenje protesta proti vsaki reakcionarni odredbi ter se s tem rešiti vsake soodgovornosti pri uveljavitvi reakcionarne zakonodaje.

NA ROMUNSKO JE PRIBEZALO NAD 100,000 POLJAKOV

Ko so poljski predsednik Ignacij Mościcki, vnanji minister Josip Beck in vrhovni poveljnik poljske armade maršal Edvard Smigly-Rydz prekoračili mejo, je policijski načelnik v Cernautiju cenil število poljskih beguncev na 100,000.

United Press poroča, da je v Cernauti priletelo nad 500 poljskih vojaških aeroplanov. Piloti so bili internirani, aeroplani pa zaplenjeni.

Kratka Dnevna Zgodba

MILAN PUGELJ:

POVIŠANJE

Seja občinskega odbora bi se morala pričeti ob šestih, toda nekoliko se je zakasnila zato, ker nekateri odborniki niso točni. Nekaj jih je prišlo četrt ure kasneje, nekaj dvajset minut in stari šepasti Mandelj bo zamudil ravno pol ure.

Tajnik stoji ob pisalni mizi in tišči k prsim šop papirja. Je dolg, upogujen in nocoj izjemoma v lica rdeč, ker je nervozen.

Župan je star okoli petdeset let, hodi po sobi in govori važno o olepiavi trga. Pravi, da bi bilo dobro, če bi mali drevovali za cerkvijo po angleško ostrigli.

Odborniki se spogledajo. Brivec, ki je slišal samo zadnjo besedo, plane in vpraša, kako.

"Po angleško, ponovi župan."

Zdaj poseže vmes nizek mož, ki je videl v nekem velikem mestu tako ostrigene kostanje, kaže z roko in razlaga tako, kakor bi bilo to samo po sebi umevno.

"Pa kako to izgleda?" vpraša tuhi trgovci.

"Kakor živa meja."

Zdaj prišepa Mandelj in vsi se odlašnejo.

"Polnoštevni smo," pravi nekdo. Župan stopi naprej in vsi drugi gredo za njim, v povetovalnico.

Tajnik izroči papirje najmlajšemu odborniku ter se od strani. Za seboj zapre vrata in hodi tiho po pisarni.

Zasliši glas zvončka, pozdrav župana, govor o pokojnem trškem meščanu, nato ropotanje s stoli, potem se mu zdi da je velel župan: "Preidemo na dnevni red."

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senici" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu s Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA: Jesero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jeridi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA: Brata Aladija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vadarju.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

"Roosevelt ni kavalir"

Tako pravijo nemški naciji in mu poleg tega očitajo, da ni prijatelj resnične nevtralnosti.

BERLIN, Nemčija, 16. sep. — Glasilo nemškega vnanjega urada je objavilo te dni dolg članek o ameriškem predsedniku F. D. Rooseveltu in o načinu, kako Roosevelt tolmači Monroe doktrino. List pravi: — Njegovo tolmačenje ni "fair", ni kavalirsko in vse prej kakor nevtralnost.

V isti sapi pravi članek: — Države naj se pazijo nemških submarinov. Nemški submarini bodo že poskrbeli, da ne bo nihče dovažal Franciji in Angliji hrane ali vojnega materiala.

Tozadevni članek je objavila "Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz".

Ameriški predsednik, — piše glasilo vnanjega urada, — tolmači Monroe doktrino na ta način, da bodo Združene države v slučaju potrebe z oboroženo silo ščitile to ali ono ameriško republiko in seveda tudi Kanado.

Značilno je tudi sklicevanje na Rooseveltov govor, ki ga je imel lani v Kingstonu, Ontario. Pri tisti priliki je rekel, da Združene države ne bodo držale rok križem, če bo pretela Kanadi kakšna nevarnost.

Članek se zaključuje z dolgim seznamom predmetov, ki jih nevtralne ladje na svoj lasten riziko dovažajo nemškim sovražnikom.

Nemški submarini bodo ustavljali nevtralne ladje. Če ne bodo našli Nemci na njih nobene kontrobande, bodo smele nadaljevati svojo pot, dočim bodo v nasprotnem slučaju opozorjene in torpedirane.

mestni vrt, tam so vrtljaki, pojo lajne in stoji šotor velikega cirkusa. Oni, kakor gosпода iz mesta, sedejo na klopi, gledajo in poslušajo. Lajna igra se huje, kakor farne orglje. Drobi, da nikoli tega. Visoko, nizko, tiho, glasno, kakor hočeš. Vidiš, sinko, tam pred zverinjakom tisto grdo žival? Tista je opica. Je iz južnih krajev.

Ha, na dirndaj in ljudje sem in tja, vojaki, ženske, mlado staro in polikaj.

"No, gospod policaj, saj lahko tukaj sedimo!"

"A ste iz dežele?"

"Tako je. Smo prišli malo pogledat, kaj dela svet."

Vidiš, policaj ne reče ne take ne take, ker je vse v redu. Obrne se in prestopa dalje.

Kaj pa cigara?

Evo, tukale v prsnem žepu! Potegne iz nje slamico, jo za-

takne za uhlj, vstane in stopi h kadilec.

"He, gospod vojak, bi dali malo ognja? Smo z dežele, nič hudega."

Zdaj pa malo daje na vrh tiste gostilne, kjer je toliko miz, kakor bi se zbiral tam tri fare po trikrat na dan.

"Bo kaj natakariča? Le ne drži se tako, žena! Imamo še nekaj drobiža, ga slišiš? Meni mero, ženi mero, otrokom pa dve pokalici in kruha"

Glej, saj še drugačnega nimajo, kakor belega. Od hudiča!

To se prileže. Pivo vedno svede, ne kakor v trgu pri Pipanu, ki ga pozabi v steklenicah na solcu.

In zdaj se malo po mestu, da slišimo vojaško godbo. Čindarasa, to ti igrajo! Žink, žink in še enkrat žink! Kako ti zapoje trobenta: tra, tra! Čindarasa, čindarasa!

Zdaj se zamaje ograja, na kateri stoji tajnik, leze nekam naprej, sicer počasi, tajnik se hoče umakniti nazaj, toda je že preveč nagnjen naprej, vse se zavrti on, trhlo bruno, četvero desk in vse skupaj lopne in ploskne v bežečo vodo. Tajnika je udarilo nekaj po glavi in mu dene prvi hip dobro hlad vode, a gaenkrat ga popade taka groza, da grabi krog sebe, kakor besen. Ali voda se umika njegovim rokam in nogam, pa beži z njim dalje in ga nosi zdaj globlje zdaj višje.

Vrata posvetovalnice se med tem odpro, in stari Mandelj bije s palico ob tla.

"Halo, tajnik, sem, da izveš! "He, tajnik, bliže, bliže!" "Častitamo!" "Kje pa je?" "Povisek znaša mesečno 40 kron."

"Naprej, možakar!"

Vtistem hipu pomoli tajnik tam spodaj pri mostu svojo mokro desnico z razprtimi prsti iz vode, ploskne z njo po vrtnicu in penah ter izgine. Ne vidi ga nihče nikoli več.

HAJDUK PETRA VELIKEGA.

O priliki antropološke razstave, ki jo je v Leningradu priredila Akademija znanosti, je objavila "Večernaja Moskva" opis razstavljenih predmetov. Največjo senzacijo je zbujalet skulptura Petra Velikega. Tega človeka je Peter spoznal v Parizu in se je navdušil zanj zaradi njegove velikosti. Zato je temu Francozu, ki se je imenoval Bourgeois, predlagal, naj gre z njim v Rusijo. Bourgeois je na to pristal pod pogojem, da potuje iz Calaisa z ladjo v Rusije. Po suhem se ni upal po-

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Držayah Ameriških, je:

KRANJSKO SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894., inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mesta Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 46. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4.450.000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119,80%

K. S. K. Jednota ima nad 35.000 članov in članice v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUTEV 182

SKUPNIH PODPOR JE K. S. K. JEDNOTA IZPLAČALA TEKOM SVOJEGA 46. LETNEGA OBSTANKA OKROG \$7.000.000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošten in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo steno člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelci je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$200; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesmen: primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo prinašajočo jino rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika:

JOSIP ZALAR, 508 NO. CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS

toovati, ker se je bal priganjave Friderika Pruskega, ki so lovili vse visoke moške in jih nasilno uvrščali v prusko armado, v pruskih škornjih pa se Francozu ni hotel marširati.

Po srečnem prihodu v Rusijo je Bourgeois postal hajduk carja Petra. Jezdil je za njim na konju. Ko je leta 1724 umrl, so njegovo truplo balzamirali ali bolje rečeno, nagačili. V polovici 18. stoletja je učenjak Behr izjavil, da je to neprimerno in shranili so samo njegov okostnjak.

Peter Veliki je imel, kakor znano, svoj poseben muzej, ki so ga imenovali "Kunstkamer" v katerem je zbiral žive in mrtve zanimivosti med njim, novorojenčke z dvema glavama, sirene z repom namestu nog, itd. Ta muzej pa podložniki Petrovi niso radi opazovali. Zdelo se jim je, da ima tu hudič roke v mes in bali so se, da bi jih carjeva fantazija nekega dne ne vtaknila v špirit.

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

Velik pregleden zemljevid JUGOSLAVIJE

(Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.—

Manjši zemljevid JUGOSLAVIJE stane 25c

Zemljevid jugoslovanskih BANOVIN stane 25c

Zemljevid — CELEGA SVETA

Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest s številom prebivalcev. Stane 50c

SLOVENIC PUBLISHING CO., 216 West 18th Street New York

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Sodnijski oglas — Head

Kje si bil tako dolgo?

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

29

Idunine oči se zabliškajo. Torej, tudi Winnifred je bila v tej zaroti! Tega tudi ne bo pozabila, temveč se bo maščevala. In zaupljivo položi svojo roko na Charlesovo ramo in kometno ga pogledavi, pravi:

"Saj zajtrkovali boste z nami, Charles. Tudi Truda še ni ničesar jedla."

Toda Charles je podkovan. Mirno, pa odločno se ji izvije in se obrne k Trudi.

"Prosim, da se pripravite; zajtrkovali boste pri nas. Winnifred naju že čaka s kavo."

In obrnivi se k Iduni, nadaljuje:

"Torej, drugi enkrat, gospica Iduna."

Trudi vtiriplje zvee do grla. Naglo obleče svoj jopič, ki ji ga drži Klaus naproti, sluga pa nese prtljago iz hiše. Zelo se je bala, da bi moglo Charles postal slabič. Ko po kratkem slovesu potisne svojo roko pod njeno pazduho in odpelje, kot bi jo moral rešiti pred veliko stisko in nevarnostjo, se Truda šele oddahne.

Trudi pomaga v avtomobil, nato pa požene avtomobil. Namenoma pusti sedeti Trudo poleg sebe, da se Iduna ne bi norčevala. Toda — Trudo je hotel imeti za svojo ženo; to je že tudno pri njem.

Iduna stopi na večni prag in zakliče za Charlesom:

"Popoldne pridemo najbrže k vam, Charles. Pozdravite Winnifred!"

Charles priklama, toda iz njegovih ust ne pride nobena beseda. Naglo odstopi.

Klaus je vesel, da je bila plaša Truda na varnem. Sočutno po njenih pogledih, bi Iduni vse najslabše zaupal.

Prav nič prijetno se mu ne dozdeva, da bi skušal Iduno pomiriti. K sreči pridejo ravno trije Kasselčani v najlepši slogi po stopnicah. Vsi izgledajo, kot bi bili izrezani po zgledni podobi. Iduna se takoj prične razgovarjati z inženirjem Pollnerjem, prvič zato, ker je bil med vsemi Winnifredi najbolj priljubljen in ji mora kaj zlobnega napraviti, drugi pa, da bi dr. Horvata nekoliko razvnela in ga napravila ljubosumnega. Njej se dozdeva, da je premlačen, slednjič pa je bila dovolj bistroumna, da je razumela, da pripovedovanje njegovih sanj za njo ni bila nikakoli hvala. Truda pa, nesramnica, se je k temu še spejala. O, bo še spoznala, da se ne more nikdo brez kazni spustiti z Iduno Weyersbergovo v boj. Neumnica si menda domišlja, da jo bo Charles Longwy poročil. To bo že znala ubraniti, pa saj Charles prav nič ne misli na kaj takega. Samo ljubosumnost jo je hotel napraviti z majhnim ljubinkovanjem, ker ga je že tudi sama pogosto napravila ljubosumnega. Vse je bilo Winnifredino delo, da bi Charlesa odvrgla od nje. Toda videli bodo, kdo bo zmaga.

Na vsak način pa je trdno sklenila, da ne bo pustila, da ne bi bila lepa idila v Fideserjevi hiši motena. Takoj popoldne se bo peljala tja in bo Charlesu pojasnila, da Truda eta za njim, ker je bogat.

Da bi mogla Charlesa ljubiti, se zdi Iduni ne mogoče. Take može, kot je on, dekleta samo poroče.

Tekom zajtrka, na katerega so prišli tudi Idunini starši in Rut — in Rut samo da je stregla — je postal razgovor splošen. Iduna pripoveduje starišem, da se je Truda preselila na Fideserjevo posestvo. Gospa Marija pravi z obžalovanjem:

"Bila je pri meni in se je poslovila. Žal mi je, da ni hotela več ostati."

Klaus in Rut se za trenutek pomembno pogledata. Oba dobro vesta, da Truda ni smela več ostati.

Iduna naglo napelje razgovor v drugo smer in doda:

"Charlesu sem obljubila, da gremo danes popoldne vsi v Fideserjevo hišo."

Klaus je dobro vedel, da Charles ni sprejel te obljube temveč da se mu je samo siloma ponudila.

Charles je takoj, ko njegovega avtomobila ni mogel nikdo več videti, avtomobil ustavil in se obrnil k Trudi, ki se je, sedeč za njim, borila z nasprotujočimi se občutki.

"Sedaj pa morete sesti poleg mene, gospica Truda; ničem za to, da bi ljudje na Gravensteinu brusili zobe, ako bi se odpeljala eden poleg drugega."

Charles skoči iz avtomobila ter ji pomaga izstopiti in jo posadi na sedež poleg sebe.

Truda vzdihne in ga pogleda rosnih oči.

"Pred Iduno sem imela veliki strah; mislim, da bi me tudi vdarila, ako ne bi stopil vmes dr. Horvat, ko sem ji povedala, da se bom preselila k vam."

Charles zardi v obraz.

"Samo to naj bi se upala!" zakliče preteče in pomirjevalno boža njeno roko.

Njena roka se mirno trese v njegovi in Charlesu se zdi, kot da ima vjeto ptico v svoji desnici, kot nekaj v daljnih deških letih.

"Bala sem se, da se bo Winnifred premislila in me ne bo več hotela imeti," pravi tiho.

"O, Winnie je v vsakem oziru zanesljiva; kar reče, velja. Oba se neizmerno veseliva, da bova tudi midva sedaj imela gosta. Na Gravensteinu imajo vedno mnogo gostov."

Truda ga hvaležno pogleda s svojimi v resnici lepimi očmi.

"Toda jaz sem neumna stvar, ki si ne zna pomagati in prav gotovo niti najmanj zabavna."

"Tega sami ne morete presoditi; meni se zdite zelo zanimivi in sem zelo vesel, da boste stanovali pri nas. Dolgo, dolgo ne smete od nas."

"Tako ste dobri, vi in Winnifred! Kako naj vam vse to poplačam!"

Charles se v zadregi zasmehuje in naglo pritiska svoje ustnice na njeno roko.

"Zato boste kdaj našli kako prilžnost, gospica Truda. Kako lepe, izmetaste oči imate!"

(Nadaljevanje prihodnjik)

Smrti žarki še ne raznašajo

— smrti —

Že dolgo razburjajo tehnične kroge vesti, da se je tu ali tam posrečilo iznajti "smrtne žarke" ki na daljavo ustavljajo stroje, povzročajo eksplozije in ubijajo ljudi. Toda ako si zadevo ogledamo od blizu in pod vplivom današnjih tehničnih možnosti, se nam pokaže, da je najbrž še daleč čas, ko bo mogoče na daljavo ustaviti kak stroj zoper voljo njenega upravljalca. Radio pač dokazuje, da je stvar "v načelu" ali teoretično možna, obenem pa zopet prav radio dokazuje, da se praktično "smrtnih žarkov" še ni treba bati, ker pač niso — smrti. Prijatelje tehničnih novosti kaj rado zapelje radijski sprejemnik, ki nam dan za danom kaže, kako z lahkoto se energija nevidno prenaša na velike daljave. Kaj radio obtem opazovanju uide izpred oči, da je energija, ki jo sprejemnik ujame, silno majhna v primeri s tisto, ki jo je bilo treba pogoniti v eter ozračja. Četudi bi oddajna postaja delovala z energijo 500 kilowatov, niti najbolj občutljiv sprejemnik ne ujame toliko energije, da bi premaknila najmanjši peresec. Največji del vse v ozračje vržene energije se razkropi na vse strani neba. Le delce te energije ujame sprejemnik in še te je treba za zvočnik okrepiti.

Tu je največja težava "smrti žarkov", zlasti pod vplivom vojskovanja. Noben sovražnik ne bo nastavljal posebnih anten in ojačevalcev, da bi ujel nevidne žarke, ki prinašajo konec njegovega letalu ali ladji. Nasprotno, ako bi se kaj takega bal, se bo obdal z vsemi mogočimi sredstvi, da mu ti nevarni žarki ne bodo mogli blizu. "Smrti žarki", kakor so danes na glasu, ne prenašajo energije, ampak le — "signale." Ako v letalu postavimo sprejemnik, ki oddaja slabotna znamenja sprejema, ojači in potem sproži kako sklopilo, ki v stroju napravi "kratek stik", ali zažge eksplozivno snov — potem se pač more z gibanjem gumbov v oddajni postaji smrti žarkov pahnuti kako letalo izpod oblakov, na tla. Toda — v letalu mora biti sprejemnik. Na tem načelu sloni brezbrizno vodstvo ladij in letal, ki danes že ni nobena skrivnost več, toda to še daleč niso smrti žarki.

Smrti žarki torej zahtevajo čisto drugih poti. Treba je prenesti energijo, ki posili uniči električne zveze, raztopi kovine ali v telesu ustavi življenjske funkcije. Taki žarki bi morali iti v ozračje po čimbolj ozki poti, da se ne razprše na vse strani. Danes pa niti najboljše oddajna postaja še ne more poslati skozi ozračje kak tak pravi žarek. Valovi se takoj ob oddajniku razprše in v obliki lijaka, ki je čimdalje širši, gre do skozi ozračje. Tudi na kratke razdalje ni mogoče radijskih znamenj poslati tako, da bi jih ne mogel ujeti nihče izven črte med oddajno in tudi in sprejemno postajo. Ako bi se uresničile te sanje radijskih inženjerjev, bi to pomenilo v življenju človeštva večjo revolucijo kot radio v sedanjem obsegu.

Iznajditelji, ki so spoznali, da energije ni mogoče vreči v ozračje v enem samem ozkem žarku, iščejo načinov, kako bi po ozračju razpeli tak žarek, ki bi samo v določeno smer prinašal energijo. Podrobnosti seveda vsak iznajditelj drži kotlikor mogoče tajne, toda vse kaže na to, da poskušajo v ozračju "ionizirati" ozko stezo, po kateri bi tekla energija kot po nekaki žici. Ta "žica" naj bi bili delci zraka, ki so trajno v določeni smeri pod gotovim vplivom in se tako "utrjujejo", da bi mogli prevajati energijo. Tu najbrž tiči vsa skrivnost te iznajdbe, kakršna naj bi kdaj bila in o kakršni se danes toliko govori in piše. Tehnična sredstva so vsak dan popolnejša in ni mogoče reči, da se tudi komu ne bi kdaj posrečilo. Pa tudi, če se kdaj reši vprašanje prenosa velikih energij skozi ozračje, je še vedno odprto vprašanje, kako bi se ta iznajdba mogla uporabljati v vojskovanju.

Kaj se bo zgodilo, ako taki "smrti žarki" — ki niso samo radijski valovi v kakršnih se danes noč in dan zibljemo — dosežejo sovražno letalo ali ladjo? Ali bo motor prenehal delovati, ali bo municija eksplozivirala, ali bo pilota ubil? Recimo, da se posreči tako oddati energijo 5000 voltov —

RAZGLEDNICE

Newyorške

SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI

KNJIGARNI

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK

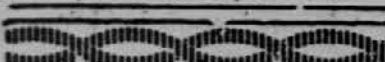
35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC V BARVAH, PREDSTAVLJAJOČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE

50c

(Poština plačana)

Vsoto lahko poljete v snamkab po 2 odroma po 3 cente

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo že vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Nova VELIKA KUHARICA

Po dolgoletnih izkušnjah in preizkušnjah je Felicitas Kalinšek svojo veliko Kuharico vnovič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor še tako gostobesedna reklama.

Na več kakor 700 straneh je strnila odlična in priznana avtorica vsa stara in najnovejša doganja kuhinjske umetnosti. Snov je obdelana nad vse pregledno, izbira receptov je izbrana. TO JE NAJPOPOLNEJŠE DELO, KI GA IMAMO NA TEM PODROČJU. Oprema knjige je razkošna. Nešteto je slik v besedilu, 34 pa je novih barvnih tabel, ki jih je naslikal Dragotin Humek. ...

Vsaka gospodinja, ki se zaveda svoje odgovornosti za zdravo in pravilno prehrano družine, si mora to knjigo omisliti. Vsaka gospodinja se mora namreč prilepiti umetnosti, kako bo svojim domačim nudila zdravo hrano v potrebni izbiri in menjavi. Vsaka gospodinja bo hotela tudi svoje goste iznenaditi s posebno izbranim jedili. Za vse to ji bo najboljša vodnica in učiteljica ta SLOVENSKA KUHARICA.

Četudi je osmi natis knjige v vseh pogledih na samo vsebinsko, ampak tudi tehnično popolnejši od vseh dosedanjih izdaj, je cena knjige sedaj znižana. \$5. (Poština plačana ml.)

Naročite pri: Velja samo

KNJIGARNA: SLOVENC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street — New York, N. Y.

GOSPODINJE IN DEKLETA, TO JE KNJIGA ZA VAS!

kako naj ta energija gre skozi telo pilota in pokaže svoj učinek. Pri usmrtitvah na električnem stolu, kjer so rabljali vsa sredstva na razpolago, se morajo posluževati posebnih vlačnih elektrod in kožo na smrt obsojenega obrijejo, da gre vse "gladko." Sovražni pilot pa ni tako vdan kot na smrt obsojen, ki sede in čaka, kdaj bo rabelj spustil tok.

Nekatere tudi zapeljujejo najnovejše skušnje s kratkimi žarki in vročina, ki jo povzroča jo. — Kratki žarki v gotovih okoliščinah zvišajo telesno temperaturo, toda bolnik mora ure in ure ležati pod posebnim aparatom, kjer je iz neposredne bližine izpostavljen ploham kratkih žarkov. Sovražno letalstvo in brodovje pa kratkih žarkov ne bi sprejemalo tako željno. Kakor hitro bi spoznali naravo novega napada, ki se obdali s kako obleko, ki deluje kot izolacija in "smrti žarki" gredo mimo iskat manj pripravljene. Na majhnih žuželkah se je to vznemirjevanje etra posrečilo. Daens v nekaterih deželah s takimi kratkimi žarki čistijo polja in nasade, ki so jih napadli majhni hrošči ali drugi majhni zajedalci. Pod vplivom teh žarkov ki jih pošilja nad nje poseben oddajnik, se malim živalicam zviša telesna temperatura do tiste stopnje, ko se v njih ustavi življenje. Seveda kratki žarki tudi človeka umore, ako jim je izpostavljen dalj časa

in iz neposredne bližine. Toda za take načine človeštvo že ima cenejše in zaneslivejše priprave: revolver, strojnice itd.

DRAGOCEN NAPOLEONOV MEČ.

Moskovska "Večerna pošta" poroča, da je po naključju neki krojač iz Moskve našel meč, ki ga je svoj čas nosil Napoleon Bonaparte. Meč ima ročaj iz damasčanskega jekla ter nosi napis v francoščini: "Napoleon Bonaparte, prvi konzul francoske republike." Držaj meča ima okras, ki predstavlja levjo glavo ter je delo rezbarja Boutteja iz Versaillesa. Ta meč je Napoleon iz hvaležnosti poklonil knezu Suvalovu, ko ga je knez spremljal na otok Elbo, ter mu posodil svoj suknjič, v katerega se je skrnil, da ga niso poznali.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za staro kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še danes, ker bo zaloga kmalo iztekla.

5 KNJIG \$1 za

1. Andrej Roter (Junjski vodja Tirolec)
2. Belgrajski Biser (Vitoj Jelenc)
3. Beneška Vedežvalka
4. Boj in Zmaga (Josef Spillman)
5. Božični Darovi (Rudolf Vrabl)
6. Burška Vojska
7. Cvetke (H. Majar)
8. Dedek je pravil (Julij Slapšak)
9. Devica Orleanska
10. Dve sliki (Ksaver Meško)
11. Duhovni boj (Lorenec Skupoli)
12. Fra Diavolo
13. Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
14. Gozdovnik. I. zvezek (H. Majar)
15. Gozdovnik. II. zvezek (H. Majar)
16. Hudo Bredno (Fr. Erjavec)
17. Humoreske, Groteske in Satire (Azov in Teffi)
18. Korejska Brata, črtica iz mladosti v Koreji (Josef Spillman)
19. Krivna Osveta
20. Mesija (Dr. Jeglič)
21. Mladini Sreem, povesti za mladino (Ksaver Meško)
22. Maron, krščanski deček z Libanona
23. Mrtvi Gostač
24. Musolino
25. Na Indijskih Otokih
26. Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev. Kreka
27. Parizki Zlatar
28. Patria, Povest iz irske Junjske dobe (H. Federer)
29. Paberkci iz Roža (Ivan Albrecht)
30. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
31. Požigalec
32. Pravljice (H. Majar)
33. Pravljice in pripovedke za mladino (S. Košutnik)
34. Povesti in Silke (Ksaver Meško)
35. Ptičje Selivke (Tagore)
36. Praki Judek (Josip Vole)
37. Pred Nevito
38. Praprčanove Zgodbe, Povesti (Anton Stražar)
39. Prihajač, povest (Fr. Detela)
40. Prst Božji, I. zvezek
41. Prst Božji, II. zvezek (Anton Keller)
42. Preganjanje Indijanskih misijonarjev (Josef Spillman)
43. Rdeča in bela vrtnica (Anton Huonder)
44. Revolucija na Portugalskem
45. Sisto s Sesto (H. Federer)
46. Skozi Širno Indijo
47. Spis Kristofa Šmida
48. Študent naj bo (S. Finžgar)
49. Strahote vojne
50. Suneški Invalid (S. Košutnik)
51. Sveta Notburga
52. Tri Indijanske povesti (Josef Spillman)
53. Večerna plama (Marija Kmetova)
54. Vrtinar (Tagore)
55. Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
56. Vojnimir ali Pogostvo in krd (Josip Ogrinec)
57. Zadnja Kmečka vojska (August Senoa)
58. Zadnji dnevi nesrečnega kralja S. Košutnik
59. Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
60. Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planinski)
61. Zgodovinske anekdote (Dr. Šarabon)
62. Zlatokopi (Josef Spillman)
63. Zmaj iz Bosne, povest iz bosnanske zgodovine (S. Košutnik)

(Vezava nekaterih knjig je od leta nja nekoliko izmenjena.)
Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.
POZOR!
Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da vam moremo postreči.

KNJIGARNA
Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

Bohinjako jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK